

## SELETUSKIRI

### maaeluministri määruse „2018. aastal antavad tootmiskohustusega seotud otsetoetused ja väikepõllumajandustootja toetus” eelnõu juurde

#### 1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse (edaspidi *ELÜPS*) § 11 lõike 3 alusel.

Määrusega sätestatakse liikmesriigile kohaldamiseks vabatahtlike toetuskavade alusel antavad toetused, mida on 2018. aastal võimalik taotleda.

Määruse eelnõu ja seletuskirja koostas Maaeluministeeriumi põllumajandusturu korraldamise osakonna põllumajanduse otsetoetuste büroo peaspetsialist Ragni Koitmaa (625 6146, [ragni.koitmaa@agri.ee](mailto:ragni.koitmaa@agri.ee)). Juriidilise ekspertiisi määruse eelnõule on teinud Maaeluministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Mari-Liis Kivipõld (625 6283, [mari-liis.kivipold@agri.ee](mailto:mari-liis.kivipold@agri.ee)) ning eelnõu ja seletuskirja on keeleliselt toimetanud sama osakonna peaspetsialist Laura Ojava (625 6523, [laura.ojava@agri.ee](mailto:laura.ojava@agri.ee)).

#### 2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Tulenevalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 637/2008 ja (EÜ) nr 73/2009 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 608–670), on Eesti riik kohustatud rakendama teatud toetuskavasid, nagu ühtne pindalatoetus, kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavade toetus ja noore põllumajandustootja toetus. Lisaks on liikmesriigil teatud toetuskavade puhul võimalus valida, kas ja milliseid neist rakendada. Sellised on ELÜPSi § 11 lõike 1 punktides 4–7 nimetatud toetused.

Eelnõu kohaselt on 2018. aastal võimalik taotleda Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (edaspidi *EAGF*) vahenditest rahastatavat väikepõllumajandustootja toetust ning piimalehma kasvatamise otsetoetust ja puu- ja köögivilja kasvatamise otsetoetust. Nimetatud toetuste saamise täpsemad nõuded ning toetuste taotlemise ja taotluste menetlemise kord kehtestatakse iga toetuse kohta maaeluministri määrusega.

Eesti on 2014. aasta 1. augustiks saatnud Euroopa Komisjonile teavituse tootmiskohustusega seotud toetuskavade rakendamise kohta ning komisjoni palvel esitanud lisadokumendid ja põhjendused, mis selgitavad nende toetuskavade rakendamise vajadust. Lisaks esitas Eesti 2016. aasta 1. augustiks analüüsi ja põhjendused kahe tootmiskohustusega seotud toetuse muutmiseks ning kahe tootmiskohustusega seotud toetuse andmise lõpetamiseks alates 2017. aastast.

#### 3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega. Eelnõu ettevalmistamisel võeti aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 637/2008 ja (EÜ) nr 73/2009 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 608–670). Eesti teavitas Euroopa Komisjoni rakendatavatest toetuskavadest esimest korda 1. augustil 2014 ning alates 2017. aastast kehtima

hakanud muudatustest 1. augustil 2016. 2018. aastal ei ole väikepõllumajandustootja toetuse ning puu- ja köögivilja kasvatamise otsetoetuse ja piimalehma kasvatamise otsetoetuse nõuetes muudatusi ette nähtud.

#### **4. Määruse mõjud**

Määruse peamine eesmärk seisneb potentsiaalsete taotlejate jaoks õigusselge olukorra loomises selle kohta, milliseid ELÜPSi § 11 lõike 1 punktides 4–7 nimetatud otsetoetusi on 2018. aastal võimalik taotleda. Eesti rakendab 2018. aastal kolme liikmesriigile kohaldamiseks vabatahtlikku toetuskava, mille raames antakse piimalehma kasvatamise otsetoetust, puu- ja köögivilja kasvatamise otsetoetust ning väikepõllumajandustootja otsetoetust. Tootmiskohustusega seotud toetuste maksmiseks aastatel 2018–2020 on ette nähtud 6,142 miljonit eurot iga aasta kohta, millest 544 000 eurot kavandatakse puu- ja köögivilja kasvatamise otsetoetuseks ning 5,598 miljonit eurot piimalehma kasvatamise otsetoetuseks. Väikepõllumajandustootjate kava raames antakse kõiki teisi otsetoetusi, kusjuures toetuste saamise nõuete osas kehtivad teatud erisused. Taotleja peab täitma nõudeid nende otsetoetuste saamiseks, mida ta on taotlenud, kuid ei pea täitma nõuetele vastavuse nõudeid ega järgima kliimat ja keskkonda säästvaid põllumajandustavasid. Iga-aastane toetussumma väikepõllumajandustootjate kavas osaleva põllumajandustootja kohta arvutatakse taotletud otsetoetuste ühikumäärade alusel ja eraldi eelarvet selle toetuse jaoks eraldatud ei ole.

Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ameti (edaspidi *PRIA*) 2016. aasta andmete kohaselt määrati väikepõllumajandustootja toetust 1860 taotlejale, kelle kasutada oli 9479 hektarit põllumajandusmaad. Piimalehma kasvatamise otsetoetust määrati 1309 taotlejale, kellel oli 16 105 piimalehma. Puu- ja köögivilja kasvatamise otsetoetust määrati 183 taotlejale, kelle kasutuses oli 1509 hektarit põllumaad.

#### **5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud**

Toetusi rahastatakse Euroopa Liidu eelarvest (EAGFi vahenditest). Tootmiskohustusega seotud toetusteks kavandatakse aastatel 2018–2020 maksta 6,142 miljonit eurot igal aastal: 2018. aastal on see 4,59%, 2019. aastal 4,27% ja 2020. aastal 3,63% kogu otsetoetuste eelarvest. Väikepõllumajandustootja toetust võib maksta otsetoetuste eelarvest kuni 10% ulatuses.

Määruse rakendamisega ei kaasne lisakulusid riigieelarve vahenditest. Nimetatud toetuste menetlemisega seotud kuludeks on kavandatud vahendid *PRIA* eelarvesse.

#### **6. Määruse jõustumine**

Määrus jõustub üldises korras.

#### **7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon**

Kooskõlastamise käigus esitati eelnõu arvamuse esitamiseks *PRIA*-le.

Eelnõu esitati kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile eelnõude infosüsteemi EIS kaudu. Rahandusministeerium kooskõlastas eelnõu märkusteta.

(allkirjastatud digitaalselt)

Illar Lemetti

Kantsler